

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

JISMONIY MADANIYAT FAKULTETI

«JISMONIY MADANIYAT NAZARIYASI VA METODIKASI» KAFEDRASI

Ro'yxatga olindi

№ _____
2019y. «__» _____

«Tasdiqlayman»

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

_____ prof. A.Soleyev

«__» _____ 2019 y.

JISMONIY TARBIYA VA SPORT MENEJMENTI

FANINING

ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 600000 - Xizmatlar

Ta'lim sohasi: 610000 – Xizmat ko'rsatish

Ta'lim yo'nalishi: 5610500 – Sport faoliyati (Faoliyat turlari)

Fanning ishchi o'quv dasturi o'quv reja, ishchi-o'quv reja va fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi: F.Axmedov. Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi kafedrasida o'qituvchisi

Taqrizchi: J.Eshnazarov. SamDU «Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi» kafedrasida mudiri, professor.

Fanning ishchi o'quv dasturi «Jismoniy madaniyat nazariyasi va metodikasi» kafedrasining 2019 yil «_____»dagi «_____» - son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri: _____ **prof. Eshnazarov J.E**

Fanning ishchi o'quv dasturi fakultet o'quv-uslubiy kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2019 yil ____ avgustdagi ____ - sonli bayonnoma)

Fakultet o'quv-uslubiy kengashi raisi:

dots. O.Toshmurodov

Fakultet dekani:

dots. B.Kipchakov

Kelishildi:

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i:

dots.B.Aliqulov

KIRISH

Yurtimizda o'tgan yillar davomida bozor iqtisodiyoti sohasidagi o'zgarishlarning ishonchli qonunchilik bazasini shakllantirish borasida amalga oshirilgan ulkan ishlar hech kimga sir emas, albatta. Bularning barchasini e'tirof etgan holda, mavjud qonunlarimizning ko'pchiligini ularni qo'llash amaliyoti va mamlakatimizda bozor munosabatlari rivojlanishining hozirgi davrdagi yangi real holatidan kelib chiqib, jiddiy qayta ko'rib chiqish zarur. Yurtimizda sportni, avvalambor, bolalar sportini rivojlantirishga doimiy ravishda katta e'tibor qaratayotganimiz ham, hech shubhasiz, aholi salomatligini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyevning jismoniy tarbiya va sport sohasini yanada rivojlantirishga qaratilgan chora - tadbirlari, O'zbekiston Respublikasi jismoniy tarbiya va sport sohasining maxsus vakolatli organlari tomonidan joriy etilayotgan qaror va farmonlarning barchasi mamlakatimizda bolalar sportini qolaversa, xotin - qizlar sportini rivojlantirishga poydevor bo'lib xizmat qilmoqda.

Ushbu dastur "Jismoniy tarbiya va sport menejmenti" fani bo'y ich a ishlab chiqilgan bo'lib, jismoniy va sport sohasida mutaxassislar tayyorlash jarayonini bozor iqtisodiyoti talablariga b o'lgan ko'nikmalarni berish asosini tashkil etadi. O 'q u v dasturi o 'z ichiga jismoniy tarbiya va sport menejmentining funktsional turlari, jismoniy tarbiya va sport menejmentining usullari tanlangan sport turlarining menejment tasnifi va uning nazariy asoslaridan iborat b o 'lib bo'lajak mutaxassis kadrlar o'qituvchi va murabbiylar uchun zamon talabidagi bilimlarga oid ma'lumotlarni o'zlashtirish hamda fanga doir masalalarni qo'yish va echishni o 'zi ichiga oladi. Mazkur fan O'zbekistonda iqtisodiy islohotlarni amalga oshirish jarayonida bozor munosabatlari sharoitida jismoniy tarbiya va sport menejmenti sohasini o 'rganish va barqaror rivojlantirish va bu holat fanning katta ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi.

Fanning maqsad va vazifalari

"Jismoniy tarbiya va sport menejmenti" fanining asosiy maqsadi – talabalarga jismoniy tarbiya va sport menejmenti faoliyatini amalga oshirishning uslublarini va muvofiqlashtirish yo'llarini o'rgatishdan iborat. "Jismoniy tarbiya va sport menejmenti" fanining vazifasi talabalarga quyidagilarni o'rgatishdan iborat: jismoniy tarbiya va sport menejmenti faoliyati, uning funktsiyalari va sport menejmenti usullari, sport sohasi boshqaruvida menejmentni tashkil etish, sport turlari bo'yicha musobaqalarni tashkil etish, sportni boshqarishning huquqiy asoslari kabi mavzular b o 'y ich a k o 'nikmalar hosil qilishdan iborat.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar

"Jismoniy tarbiya va sport menejmenti" fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida bakalavr:

- jismoniy tarbiya va sport menejmentining nazariy va uslubiy asoslari;
- jismoniy tarbiya va sport menejmentining rivojlanish tarixi va zamonaviy kontscptsiyalari;
- jismoniy tarbiya va sport menejmentining ilmiy maktablari;
- O'zbekistonda jismoniy tarbiya va sport boshqaruvining rivojlanishi;
- Jismoniy tarbiya va sport boshqaruvida menejment; jismoniy tarbiya va sportni boshqarish tizimlari, davlat va jamoat idoralariga tavsif, sportni boshqaruvchi tashkilotlar

faoliyati;

- jismoniy tarbiya va sport menejment tizimida marketing faoliyati; ishlab chiqarish va ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya ishlarini tashkil etish va boshqaruv yo nalisilari; - jismoniy tarbiya va sport menejment tizimini moliyalashtirish; bolalar va o'smirlar sport maktabi faoliyati va ish mazmuni, aholi turar joylarda ommaviy sog'lomlashtirish ishlarini tashkil etish va boshqarishda menejment uslublaridan foydalanish;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari faoliyat ini boshqarish *hamda bilimlarga ega bo'lishi*;
- jismoniy tarbiya va sport boshqaruvi mehnatining ta 'rifi, xususiyatlari, O'zbekiston Respublikasi Milliy Olimpiya qo'mitasi faoliyati va uni boshqaruv tizimini;
- sport tashkilotlarida menejer faoliyatini rejalashtirish va tashkil qilishni; jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida xodimlarni boshqarishni; jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida xodimlarga ta 'sir o'tkazish va ularni boshqarishni; jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida moliyaviy nizolami hal etish yo'llarini;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining tashkiliy tuzilmalarining turlarini;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida marketing faoliyatini;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining asosiy tashkiliy-huquqiy shakllarini;
- jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari rivojlanishidagi zamonaviy tendentsiyalarini *bilishi va ulardan foydalana olish ko'nikmalariga va malakalariga ega bo'lishi kerak.*

Fanning o'quv rejadagi boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi va uslubiy jihatdan uzviyligi

"Jismoniy tarbiya va sport menejmenti" fani umumkasbiy tayyorgarlik fani hisoblanib, bakalavriat yo'nalishida o'qitiladi. Rejalashtirilgan gumanitar va ijtimoiy, umumkasbiy (psixologiya, jismoniy tarbiya va sport tarixi, jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati, olimpiya bilim asoslari, iqtisodiyot nazariyasi, soliq va soliqqa tortish) fanlaridan etarlicha bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishlik talab etiladi.

Asosiy qismda (ma'ruza) fanni mavzulari mantiqiy ketma-ketlikda keltiriladi. Har bir mavzuning mohiyati

asosiy tushunchalar va tezislar orqali ochib beriladi. Bunda mavzu bo'yicha talabalarga DTS asosida etkazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar to'la qamrab olinishi kerak. Asosiy qism sifatiga qo'yiladigan talab mavzularning dolzarbligi, ularning ish beruvchilar talablari va ishlab chiqarish ehtiyojlariga mosligi, mamlakatimizda bo'layotgan ijtimoiy-siyosiy va demokratik o'zgarishlar, iqtisodiyotni erkinlashtirish, iqtisodiy-huquqiy va boshqa sohalaridagi islohatlarning ustuvor masalalarini qamrab olishi hamda fan va texnologiyalarning so'ngi yutuqlari e'tiborga olinishi tavsiya etiladi.

Fanning jismoniy tarbiya va sport hamda ishlab chiqarishdagi o'rni

“Jismoniy tarbiya va sport menejmenti” jismoniy tarbiya va sport mutaxassislari kasbiy ta'limining nazariy poydevori hisoblangan keng bilimlar majmuasini o'z ichiga olgan asosiy umumiy ixtisoslik fanidir. Mazkur fan jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislari tayyorlashda asosiy sanaladi. Bu fanning zaruriyati inson faoliyatining ta'lim, tarbiya, ishlab chiqarish, dam olish, sport singari ko'pgina sohalariga tobora chuqurroq kirib borayotgan serqirra ijtimoiy hodisa - jismoniy tarbiya to'g'risidagi xilma-xil ilmiy-amaliy bilimlarni yaxlit holda anglashga intilish bilan taqozo etiladi. Nazariya va uslubiyat inson kamolotining deyarli barcha tomonlarini ochib berar ekan, mutaxassisning jismoniy tarbiya va sport sohasidagi kasbiy o'qish uchun zarur barcha imkoniyatlarini yaratadi.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

Talabalarning “Jismoniy tarbiya va sport menejmenti” fanini o'zlashtirishlari uchun ilg'or va zamonaviy usullardan foydalanish, yangi informatsion-pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga egadir. Fanni o'zlashtirishda darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari bilan birgalikda tayyorlangan ta'lim texnologiyasi va o'quv uslubiy majmuasi ishlab chiqilgan bo'lib, ularda “insert”, “blits-so'rov”, “klaster”, “aqliy hujum”, “zig-zag”, “guruh bo'lib ishlash”, “insert”, “koop-koop” kabi pedagogik texnologiyalardan foydalanish ko'zda tutiladi.

ASOSIY QISM

«Jismoniy tarbiya va sport menejmenti» fanidan mashg'ulotlarning mavzular va soatlar bo'yicha taqsimlanishi.

№	Mavzular nomi	Jami soat	Ma'ruza	Amaliy	Seminar	Laboratoriya	Mustaqil ta'lim
1	“Jismoniy tarbiya va sport menejmenti” faniga kirish. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning nazariy asoslari.	6	2		2		2
2	Jismoniy tarbiya va sport menejmentining mohiyati va tamoyillari. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining maqsad va vazifalari	6	2		2		2
3	Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning davlat va jamoat idoralari	6	2		2		2
4	O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishning huquqiy asoslari	6	4				2
5	O'zbekiston Respublikasida ommaviy sportni vujudga kelishi va rivojlanishining nazariy asoslari	6	2		2		2
6	O'zbekistonda Olimpiya harakatini boshqarilishi	6	2		2		2
7	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining tasnifi. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishning tashkiliy tuzilishi	6	2		2		2
8	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida boshqaruv qarorlari. Sport faoliyatida boshqaruv jarayonining o'ziga xosligi	6	2		2		2
9	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarish uslublari	6	2		2		2
10	Jismoniy tarbiya va sport tashkiloti faoliyatini strategik rejalashtirish. Jismoniy tarbiya va sport tashkiloti biznes-rejasining	4			2		2

	tarkibiy tuzilishi va mazmuni.						
11	Sport marketingi asoslari	6	2		2		2
12	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini moliyalashtirish	6	2		2		2
13	Sport musobaqalarini rejalashtirish va tashkillashtirish	6	2		2		2
14	IBO'OZMI va sport maktablarini boshqarish asoslari	6	2		2		2
15	Professional sport menejmenti	6	2		2		2
16	Xorijiy davlatlarda sport menejmenti	4	2		2		
17	O'zbekiston Respublikasida ommaviy sportni vujudga kelishi va rivojlanishining nazariy asoslari.	2	2				
18	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining tasnifi.	2					2
Jami		92	30		30		32

Ma'ruza mashg'ulotlari mazmuni

1. "Jismoniy tarbiya va sport menejmenti" faniga kirish. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning nazariy asoslari.

Jismoniy tarbiya va sport menejmenti sohasining roli va ahamiyati. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining manbaalari asosida fanning mohiyati va tamoyillari. Menejmentning tadrijiy rivojlanish tarixi. Menejerlikning sport sohasi faoliyati bo'yicha alohida ko'rsatkichlariga mos rahbarlik uslublari. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining asosiy tushunchalari. O'zbekiston Respublikasida sport menejerlarini tayyorlash. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

2. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining mohiyati va tamoyillari. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining maqsad va vazifalari

Jismoniy tarbiya va sport menejmenti fanining maqsadi, vazifalari, Respublikada jismoniy tarbiya va sportni boshqarish shakllari, mohiyati va tamoyillari. O'zbekiston Respublikasida sport sanoatini rivojlantirishning maqsadli kompleks dasturi. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining umumiy va aniq funktsiyalari. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida menejmerning o'rni. Shaxslararo, informatsion va ruxsat beruvchi menejer funktsiyalari. Adabiyotlar.A.1,2,3. Q.1,2,3,4,5

3. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning davlat va jamoat idoralari

Jismoniy tarbiya va sport sohasini boshqarish tizimlari. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning davlat idoralari. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning jamoat idoralari. Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat va jamoat idoralari o'zaro bog'liqligi. Bolalar va o'smirlar sport maktablari. Madaniyat va sport ishlari vazirligining tashkiliy tuzilishi, maqsadi, vazifalari va ish mazmuni. Sport tashkilotlari va jamiyatlari, ularning quyi tarmoqlarining

tuzilishi, ish mazmuni va vazifalari. Uch bosqichli - "Umid nihollari" "Barkamol avlod", "Universiada" sport musobaqalarini tashkil etishda sport uyushmalari va tashkilotlarining faoliyati. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

4. O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishning xuquqiy asoslari

Jismoniy tarbiya va sportning rivojlanishida xuquqiy tartibga solish. O'zbekiston Respublikasi "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida"ga qonuni, Prezident farmonlari, Vazirlar Mahkamasi qarorlari, Madaniyat va sport ishlari vazirligining qaror va buyruqlari, O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qonun va qarorlar hamda me'yoriy - xuquqiy hujjatlar. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

5. O'zbekiston Respublikasida ommaviy sportni vujudga kelishi va rivojlanishining nazariy asoslari

Millatning ma'naviy - ma'rifiy, jismoniy salomatligi. Mamlakatning rivojlanishida iqtisodiy va ijtimoiy omillarning ta'siri. O'zbekiston Respublikasida ommaviy sportning rivojlanishi. O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportga oid davlat siyosati. O'zbek sportchilarining jaxon arenalarida erishgan yutuqlari. Jismoniy tarbiya va sportni ta'rig'ibot tashviqot ishlari. Sport inshootlari: statistik o'sish. O'sib kelayotgan avlod o

rtasida sport sog'lomlashtirish ishlari. "Alpomish" va "Barchinoy" maxsus testlari. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

6. O'zbekistonda Olimpiya harakatini boshqarilishi

O'zbekiston Respublikasi Milliy Olimpiya Qo'mitasining tashkil topishi, Nizomi, maqsad va vazifalari. Lining tarkibiy tuzilishi: Bosh Assambleya, kongress, sessiya, ijroko'm. O'zbekistonda Olimpiya va Paralimpiya o'yinlari harakatining rivojlanish yo'li. O'zbekiston sportchilarining olimpiya o'yinlaridagi ishtiroki. XOQ, uning tuzilishi va ish faoliyati. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

7. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining tasnifi. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishning tashkiliy tuzilishi

Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari haqida tushuncha, ularning tasnifi, tuzilishi va ish mazmuni. Jamoat tashkilotlarining ish mazmuni, maqsad vazifalari va faoliyati. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining klasifikatsiyasi. Sport klublari, ish faoliyati va menejmentning qo'llanilishi. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

8. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida boshqaruv qarorlari. Sport faoliyatida boshqaruv jarayonining o'ziga xosligi

"Boshqaruv qarori" to'g'risida tushuncha. Jismoniy tarbiya va sport menejmenti tizimida boshqaruv qarorlarini Jig turlari va uslublari. Jismoniy tarbiya va sport menejmenti tizimida boshqaruv qarorlarini qabul qilish texnologiyasi. Sport faoliyati da boshqaruv qarorlarini qabul qilinishi, murabbiy va sportchining musobaqa faoliyati da boshqaruv mazmuni. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

9. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarish uslublari

Sport tashkilotlarida personal bilan ishlashni tashkil qilish. Personallarni saralash va yig'ish. Yuqori malakali sport menejeri kadrlarini tayyorlash tizimi, iqtisodiy va madaniy xamda zamonaviy texnologiyalar yutuqlaridan foydalanish, mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollardan kelib chiqqan holda sport kadrlarini tayyorlash uslubini takomillashtirish. Ta'lim. Mehnat faoliyatiga tasnif. Jismoniy tarbiya va sport menejmenti tizimida zamonaviy boshqaruv yo'nalishini ta'minlash. Ijtimoiy-psixologik uslub. Iqtisodiy usullar. Huquqiy usullar. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

10. Jismoniy tarbiya va sport tashkiloti faoliyatini strategik rejalashtirish.

Jismoniy tarbiya va sport tashkiloti biznaes rejasining tarkibiy tuzilishi va mazmuni

"Strategiya" hamda "Strategik reja" to'g'risida tushuncha. Sportda tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda biznes rejaning ahamiyati, mohiyati va mazmuni. Sport tashkilotining biznes - rejas, maqsadi, funktsiyasi va tuzilishi. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining faoliyatini iqtisodiy tahlil qilish asoslari. Sportda tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda bozorda talab va taklifning ta'siri. Adabiyotlar. A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

11. Sport marketingi asoslari

Sport marketingining mohiyati va ahamiyati. "Sport marketingi" haqida tushuncha. Sport marketingining maqsad va vazifalari, asosiy o'zbek va suzbek turlari. Hozirgi davrda sport marketingining zamonaviy kontseptsiyasi. Sport marketingining mazmuni, faoliyat yuritishning asosiy tamoyillari. Jismoniy tarbiya va sport menejmenti tizimida marketing tadqiqotlarini

o'tkazish maqsadlari: sport bozori talablari; sport sohasidagi xizmatlarni asosiy yo'nalishlari va ularga qo'yiladigan talablar. Reklama hamda uning turlari. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

12. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini moliyalashtirish

Bozor iqtisodiyoti sharoitida sport tashkilotlarida mustaqil iqtisodiy faoliyatini olib borish. Sport tashkilot va korxonalarining moliyaviy mablag'lari va uning manbalari, davlat byudjeti va byudjetdan tashqari mablag'lar. Homiylik. Byudjetdan tashqari mablag'larni manbaini izlash va jalb etish. Sport tashkilotlari va klublarining byudjet mablag'larini shakllanishi. Sport korxonalarining byudjet tizimining tamoyillari va ichki moliyaviy tushumning uslubiy yagonaligi; daromad va xarajatlar hisobotini to'liqligi; oshkoralik; rahbarlar darajasi bo'yicha byudjet vakolatlarini taqsimlash. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

13. Sport musobaqalarini rejalashtirish va tashkillashtirish

Sport musobaqalarini rejalashtirish va tashkillashtirishda jismoniy tarbiya va sport menejmentining o'z roli. Jismoniy tarbiya va sport faoliyatida musobaqalarning turlari. O'zbekiston Respublikasida Olimpiya va noolimpiya hamda milliy sport turlari bo'yicha sport musobaqalarining siklik va yillik kalendar rejaları, musobaqa Nizomi, tashkillashtirilishi, xakamlar hay'ati, rag'batlantirish. Sport musobaqalarining smetasi. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

14. IOZMI va Sport maktablarini boshqarish asoslari

Bolalar va o'smirlar sport maktablarining turlari, sport maktablari va ularning Nizomlari haqida tushuncha. Iqtidorli sportchilarni tarbiyalashda bolalar va o'smirlar sport maktablarining ahamiyati. IOZBOSM va kompleks sport maktablarining bosqichlari, maqsad va vazifalari. Murabbiylar kengashi. Iqtidorli bolalarni tanlash, qabul qilish tartiblari. Olimpiya o'rinbosarlarini tayyorlovchi bilim yurtlari. Sport maktablarida ommaviy sport tadbirlarini uyushtirish. Murabbiylar, tarbiyachilar, xodimlar va sportchilarni rag'batlantirish. Olimpiya zaxiralari sport kollejlarning tuzilishi, maqsad va vazifalari, ish faoliyati mazmuni. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

15. Professional sport menejmenti

“Professional sport” haqida tushuncha. Xorijda professional sport menejmenti. O'zbekiston Respublikasida professional sportning xuquqiy asoslari. Professional sport turlari, ularning musobaqa faoliyati va Xalqaro Professional sport federatsiyalari faoliyati. Professional sportda jismoniy tarbiya va sport menejmentining asoslari, sport menejerlarining o'rni. O'zbekiston Respublikasida professional sportning rivoji. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

16. Xorijiy davlatlarda sport menejmenti

Xorij mamlakatlarining jismoniy tarbiya va sport sohasida tashkiliy –uslubiy asoslari. Xorijiy mamlakatlarda sport klublarining klassifikatsiyasi. Jamoat va xususiy sport klublarining asosiy farqi. Sport sog'lomlashtirishga yo'naltirilgan xususiy klublar. Xorijda sport menejmenti modeli: Amerika, SHvetsiya, Germaniya. Xorijiy mamlakatlardagi professional sportchilarning ijtimoiy-huquqiy mavqei. Halqaro sport va Olimpiya harakati tizimi menejmenti. Xorijiy mamlakatlar sportida moliyaviy menejment. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

Seminar mashg'ulotlari mazmuni

1. “Jismoniy tarbiya va sport menejmenti” faniga kirish. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning nazariy asoslari.

Jismoniy tarbiya va sport menejmenti sohasining roli va ahamiyati. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining manbaalari asosida fanning mohiyati va tamoyillari. Menejmentning tadrijiy rivojlanish tarixi. Menejerlikning sport sohasi faoliyati bo'yicha alohida ko'rsatkichlariga mos rahbarlik uslublari. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining asosiy tushunchalari. O'zbekiston Respublikasida sport menejerlarini tayyorlash. Adabiyotlar.A.1,2,3. Q.1,2,3,4,5

2. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining mohiyati va tamoyillari. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining maqsad va vazifalari

Jismoniy tarbiya va sport menejmenti fanining maqsadi, vazifalari, Respublikada jismoniy tarbiya va sportni boshqarish shakllari, mohiyati va tamoyillari. O'zbekiston Respublikasida sport sanoatini rivojlantirishning maqsadli kompleks dasturi. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining umumiy va aniq funktsiyalari. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida menejning o'rni. Shaxslararo, informatsion va ruxsat beruvchi menejer funktsiyalari. Adabiyotlar.A.1,2,3. Q.1,2,3,4,5

3. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning davlat va jamoat idoralari

Jismoniy tarbiya va sport sohasini boshqarish tizimlari. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning davlat idoralari. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning jamoat idoralari. Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat va jamoat idoralarining o'zaro bog'liqligi. Bolalar va o'smirlar sport maktablari. Madaniyat va sport ishlari vazirligining tashkiliy tuzilishi, maqsadi, vazifalari va ish mazmuni. Sport tashkilotlari va jamiyatlari, ularning quyi tarmoqlarining

tuzilishi, ish mazmuni va vazifalari. Uch bosqichli - “Umid nihollari” “Barkamol avlod”, “Universiada” sport musobaqalarini tashkil etishda sport uyushmalari va tashkilotlarining faoliyati. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

4. O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishning xuquqiy asoslari

Jismoniy tarbiya va sportning rivojlanishida xuquqiy tartibga solish. O'zbekiston Respublikasi “Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida”ga qonuni, Prezident farmonlari, Vazirlar Mahkamasi qarorlari, Madaniyat va sport ishlari vazirligining karor va buyruqlari, O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sport sohasidagi qonun va qarorlar hamda me'yoriy - xuquqiy xujjatlar. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

5. O'zbekiston Respublikasida ommaviy sportni vujudga kelishi va rivojlanishining nazariy asoslari

Millatning ma'naviy - ma'rifiy, jismoniy salomatligi. Mamlakatning rivojlanishida iqtisodiy va ijtimoiy omillarning ta'siri. O'zbekiston Respublikasida ommaviy sportning rivojlanishi. O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportga oid davlat siyosati. O'zbek sportchilarining jaxon arenalarida erishgan yutuqlari. Jismoniy tarbiya va sportni ta'rig'ibot tashviqot ishlari. Sport inshootlari: statistik o'sish. O'sib kelayotgan avlod o'rtasida sport sog'lomlashtirish ishlari. "Alpomish" va "Barchinoy" maxsus testlari. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

6. O'zbekistonda Olimpiya harakatini boshqarilishi

O'zbekiston Respublikasi Milliy Olimpiya Qo'mitasining tashkil topishi, Nizomi, maqsad va vazifalari. Lining tarkibiy tuzilishi: Bosh Assambleya, kongress, sessiya, ijroko'm. O'zbekistonda Olimpiya va Paralimpiya o'yinlari harakatining rivojlanish yo'li. O'zbekiston sportchilarining olimpiya o'yinlaridagi ishtiroki. XOQ, uning tuzilishi va ish faoliyati. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

7. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining tasnifi. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishning tashkiliy tuzilishi

Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlari haqida tushuncha, ularning tasnifi, tuzilishi va ish mazmuni. Jamoat tashkilotlarining ish mazmuni, maqsad vazifalari va faoliyati. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining klasifikatsiyasi. Sport klublari, ish faoliyati va menejmentning qo'llanilishi. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

8. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida boshqaruv qarorlari. Sport faoliyatida boshqaruv jarayonining o'ziga xosligi

"Boshqaruv qarori" to'g'risida tushuncha. Jismoniy tarbiya va sport menejmenti tizimida boshqaruv qarorlariniJg turlari va uslublari. Jismoniy tarbiya va sport menejmenti tizimida boshqaruv qarorlarini qabul qilish texnologiyasi. Sport faoliyati da boshqaruv qarorlarini qabul qilinishi, murabbiy va sportchining musobaqa faoliyati da boshqaruv mazmuni. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

9. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarish uslublari

Sport tashkilotlarida personal bilan ishlashni tashkil qilish. Personallarni saralash va yig'ish. Yuqori malakali sport menejeri kadrlarini tayyorlash tizimi, iqtisodiy va madaniy xamda zamonaviy texnologiyalar yutuqlaridan foydalanish, mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollardan kelib chiqqan holda sport kadrlarini tayyorlash uslubini takomillashtirish. Ta'lim. Mehnat faoliyatiga tasnif. Jismoniy tarbiya va sport menejmenti tizimida zamonaviy boshqaruv

yo'nalishini ta'minlash. Ijtimoiy-psixologik uslub. Iqtisodiy usullar. Huquqiy usullar. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

10. Jismoniy tarbiya va sport tashkiloti faoliyatini strategik rejalashtirish.

Jismoniy tarbiya va sport tashkiloti biznaes rejasining tarkibiy tuzilishi va mazmuni

"Strategiya" hamda "Strategik reja" to'g'risida tushuncha. Sportda tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda biznes rejaning ahamiyati, mohiyati va mazmuni. Sport tashkilotining biznes - rejas, maqsadi, funktsiyasi va tuzilishi. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining faoliyatini iqtisodiy tahlil qilish asoslari. Sportda tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda bozorda talab va taklifning ta'siri. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

11. Sport marketingi asoslari

Sport marketingining mohiyati va ahamiyati. "Sport marketingi" haqida tushuncha. Sport marketingining maqsad va vazifalari, asosiy o'zbek va suzbeklari. Hozirgi davrda sport marketingining zamonaviy kontseptsiyasi. Sport marketingining mazmuni, faoliyat yuritishning asosiy tamoyillari. Jismoniy tarbiya va sport menejmenti tizimida marketing tadqiqotlarini o'tkazish maqsadlari: sport bozori talablari; sport sohasidagi xizmatlarni asosiy yo'nalishlari va ularga qo'yiladigan talablar. Reklama hamda uning turlari. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

12. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini moliyalashtirish

Bozor iqtisodiyoti sharoitida sport tashkilotlarida mustaqil iqtisodiy faoliyatini olib borish. Sport tashkilot va korxonalarining moliyaviy mablag'lari va uning manbalari, davlat byudjeti va byudjetdan tashqari mablag'lar. Homiylik. Byudjetdan tashqari mablag'larni manbaini izlash va jalbetish. Sport tashkilotlari va klublarining byudjet mablag'larini shakllanishi. Sport korxonalarining byudjet tizimining tamoyillari va ichki moliyaviy tushunning uslubiy yagonaligi; daromad va xarajatlar hisobotini to'liqligi; oshkoralik; rahbarlar darajasi bo'yicha byudjet vakolatlarini taqsimlash. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4,5,6,7

13. Sport musobaqalarini rejalashtirish va tashkillashtirish

Sport musobaqalarini rejalashtirish va tashkillashtirishda jismoniy tarbiya va sport menejmentining o'z roli. Jismoniy tarbiya va sport faoliyatida musobaqalarning turlari. O'zbekiston Respublikasida Olimpiya va noolimpiya hamda milliy sport turlari bo'yicha sport musobaqalarining siklik va yillik kalendar rejalari, musobaqa Nizomi,

tashkillashtirilishi, xakamlar hay'ati, rag'batlantirish. Sport musobaqalarining smetasi. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

14. IOZMI va Sport maktablarini boshqarish asoslari

Bolalar va o'smirlar sport maktablarining turlari, Nizomlari haqida tushuncha. Iqtidorli sportchilarni tarbiyalashda bolalar va o'smirlar sport maktablarining ahamiyati. IOZBOSM va kompleks sport maktablarining bosqichlari, maqsad va vazifalari. Murabbiylar kengashi. Iqtidorli bolalarni tanlash, qabul qilish tartiblari. Olimpiya o'rinbosarlarini tayyorlovchi bilim yurtlari. Sport maktablarida ommaviy sport tadbirlarim uyushtirish. Murabbiylar, tarbiyachilar, xodimlar va sportchilarni rag'batlantirish. IOZBOSM tuzilishi, maqsad va vazifalari, ish faoliyati mazmuni. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

15. Professional sport menejmenti

“Professional sport” haqida tushuncha. Xorijda professional sport menejmenti. O'zbekiston Respublikasida professional sportning xuquqiy asoslari. Professional sport turlari, ularning musobaqa faoliyati va Xalqaro Professional sport federatsiyalari faoliyati. Professional sportda jismoniy tarbiya va sport menejmentining asoslari, sport menejerlarining o'rni. O'zbekiston Respublikasida professional sportning rivoji. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

16. Xorijiy davlatlarda sport menejmenti

Xorij mamlakatlarining jismoniy tarbiya va sport sohasida tashkiliy –uslubiy asoslari. Xorijiy mamlakatlarda sport klublarining klassifikatsiyasi. Jamoat va xususiy sport klublarinig asosiy farqi. Sport sog'lomlashtirishga yo'naltirilgan xususiy klublar. Xorijda sport menejmenti modeli: Amerika, SHvetsiya, Gkrmaniya. Xorijiy mamlakatlardagi professional sportchilarning ijtimoiyhuquqiy mavqei. Halqaro sport va Olimpiya harakati tizimi menejmenti. Xorijiy mamlakatlar sportida moliyaviy menejment. Adabiyotlar.A.1,2,3,4,5 Q.1,2,3,4.5.6,7

Laboratoriya ishlarini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

Fan bo'yicha laboratoriya ishlari namunaviy o'quv rejasida ko'zda tutilmagan.

Kurs ishini tashkil etish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar

Fan bo'yicha kurs ishi namunaviy o'quv rejasida ko'zda tutilmagan

Mustaqil ta'limni tashkil etishning shakli va mazmuni

Mustaqil ta'limning turli shakllari mavjud bo'lib, unda talaba o'qituvchi rahbarligida fan bo'yicha yangi bilimlarni, o'quv va ko'nikmalarni o'zlashtirish, ijodiy faoliyatni amalga oshira oladi. Bunda ular qo'shimcha adabiyotlarni o'rganib hamda internet saytlaridan foydalanib referatlar va ilmiy dokladlar tayyorlaydilar, amaliy mashg'ulot mavzusiga doir uy vazifalarini bajaradilar, ko'rgazmali qurollar va slaydlar tayyorlaydilar. Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning hususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanishga tavsiya etiladi.

- * darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan mavzularini o'rganish;
- * tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;
- * komp'yutertexnologiyalari tizimlari bilan ishlash;
- * maxsus adabiyotlar bo'yicha referat va konspektlar tayyorlash;
- * talabaning o'quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan adabiyotlar, monografiya va ilmiy to'plamlarni chuqur o'rganish;
- * interaktiv va muammoli o'qitish jarayonida faol qatnashish;
- * masofaviy (distantion) ta'limni tashkil etishda qatnashish.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning mavzulari:

№	Mavzular nomi	Soat
1	“Jismoniy tarbiya va sport menejmenti” faniga kirish. Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning nazariy asoslari.	2
2	Jismoniy tarbiya va sport menejmentining mohiyati va tamoyillari. Jismoniy tarbiya va sport menejmentining maqsad va vazifalari	2

3	Jismoniy tarbiya va sportni boshqarishning davlat va jamoat idoralari	2
4	O'zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishning xuquqiy asoslari	2
5	O'zbekiston Respublikasida ommaviy sportni vujudga kelishi va rivojlanishining nazariy asoslari	2
6	O'zbekistonda Olimpiya harakatini boshqarilishi	2
7	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining tasnifi. Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarishning tashkiliy tuzilishi	2
8	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarida boshqaruv qarorlari. Sport faoliyatida boshqaruv jarayonining o'ziga xosligi	2
9	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini boshqarish uslublari	2
10	Jismoniy tarbiya va sport tashkiloti faoliyatini strategik rejalashtirish. Jismoniy tarbiya va sport tashkiloti biznes-rejasining tarkibiy tuzilishi va mazmuni.	2
11	Sport marketingi asoslari	2
12	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarini moliyalashtirish	2
13	Sport musobaqalarini rejalashtirish va tashkillashtirish	2
14	IBO'OZMI va sport maktablarini boshqarish asoslari	2
15	Professional sport menejmenti	2
16	Jismoniy tarbiya va sport tashkilotlarining tasnifi.	2
Jami		32

Dasturning informatsion - uslubiy ta'minoti

Professor-o'qituvchilar tarkibi "Jismoniy tarbiya va sport menejmenti" fani bo'yicha ma'ruza hamda seminar mashg'ulotlarini olib borishda talabalar bilim faoliyatini modellashtirish uchun axborot va kommunikatsiya texnologiyalaridan keng foydalanadilar va tahlil jarayonida joriy qiladilar. Shuningdek, professor o'qituvchilar talabalarining o'qish o'rganishdagi muvaffaqiyatlarini nazorat qilish, baholash hamda lining monitoringini olib borish tizimini ro'yobga chiqarishda ham axborot va kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llaydilar.

«Jismoniy tarbiya va sport menejmenti» fanidan talabalar bilimni reyting tizimi asosida baholash mezonlari

«Jismoniy tarbiya va sport menejmenti» fani bo'yicha reyting jadvallari, nazorat turi, shakli, soni hamda har bir nazoratga ajratilgan maksimal ball, shuningdek joriy va oraliq nazoratlarining saralash ballari haqidagi ma'lumotlar fan bo'yicha birinchi mashg'ulotda talabalarga e'lon qilinadi.

Fan bo'yicha talabalarining bilim saviyasi va o'zlashtirish darajasining Davlat ta'lim standartlariga muvofiqligini ta'minlash uchun quyidagi nazorat turlari o'tkaziladi:

- joriy nazorat (JN) – talabaning fan mavzulari bo'yicha bilim va amaliy ko'nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Joriy nazorat fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda amaliy mashg'ulotlarda og'zaki so'rov, test o'tkazish, suhbat, nazorat ishi, kollektivum, uy vazifalarini tekshirish va shu kabi boshqa shakllarda o'tkazilishi mumkin;
- oraliq nazorat (ON) – semestr davomida o'quv dasturining tegishli (fanlarning bir necha mavzularini o'z ichiga olgan) bo'limi tugallangandan keyin talabaning nazariy bilim va amaliy ko'nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Oraliq nazorat bir semestrda ikki marta o'tkaziladi va shakli (yozma, og'zaki, test va hokazo) o'quv faniga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi;
- yakuniy nazorat (YaN) – semestr yakunida muayyan fan bo'yicha nazariy bilim va amaliy ko'nikmalarni talabalar tomonidan o'zlashtirish darajasini baholash usuli. Yakuniy nazorat asosan tayanch tushuncha va iboralarga asoslangan "Yozma ish" shaklida o'tkaziladi.

ON o'tkazish jarayoni kafedra mudiri tomonidan tuzilgan komissiya ishtirokida muntazam ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, **ON** natijalari bekor qilinishi mumkin. Bunday

hollarda **ON** qayta o'tkaziladi.

Oliy ta'lim muassasasi rahbarining buyrug'i bilan ichki nazorat va monitoring bo'limi rahbarligida tuzilgan komissiya ishtirokida **YaN** ni o'tkazish jarayoni muntazam ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, **YaN** natijalari bekor qilinishi mumkin. Bunday hollarda **YaN** qayta o'tkaziladi.

Talabanning bilim saviyasi, ko'nikma va malakalarini nazorat qilishning reyting tizimi asosida talabanning fan bo'yicha o'zlashtirish darajasi ballar orqali ifodalanadi.

«Sport inshootlari» fani bo'yicha talabalarning semestr davomidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi 100 ballik tizimda baholanadi.

Ushbu 100 ball baholash turlari bo'yicha quyidagicha taqsimlanadi:

Ya.N.-30 ball, qolgan 70 ball esa J.N.-35 ball va O.N.-35 ball qilib taqsimlanadi.

Ball	Baho	Talabalarning bilim darajalari
86 - 100	A'lo	Xulosa va qaror qabul qilish. Ijodiy fikrlay olish. Mustaqil mushohada yurita olish. Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish.
71 - 85	Yaxshi	Mustaqil mushohada qilish. Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish.
55 - 70	Qoniqarli	Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish Tasavvurga ega bo'lish.
0 - 54	Qoniqarsiz	Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik. Bilmaslik.

- Fan bo'yicha saralash bali 55 ballni tashkil etadi. Talabanning saralash balidan past bo'lgan o'zlashtirishi reyting daftarchasida qayd etilmaydi.
- Talabalarning o'quv fani bo'yicha mustaqil ishi joriy, oraliq va yakuniy nazoratlar jarayonida tegishli topshiriqlarni bajarishi va unga ajratilgan ballardan kelib chiqqan holda baholanadi.
- Talabanning fan bo'yicha reytingi quyidagicha aniqlanadi: $R = \frac{V \cdot O'}{100}$,

bu erda: V- semestrda fanga ajratilgan umumiy o'quv yuklamasi (soatlarda);

O' -fan bo'yicha o'zlashtirish darajasi (ballarda).

- Fan bo'yicha joriy va oraliq nazoratlarga ajratilgan umumiy ballning 55 foizi saralash ball hisoblanib, ushbu foizdan kam ball to'plagan talaba yakuniy nazoratga kiritilmaydi.
- Joriy JN va oraliq ON turlari bo'yicha 55ball va undan yuqori balni to'plagan talaba fanni o'zlashtirgan deb hisoblanadi va ushbu fan bo'yicha yakuniy nazoratga kirmasligiga yo'l qo'yiladi.
- Talabanning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq to'plagan ballari yig'indisiga teng.
- ON** va **YaN** turlari kalendar tematik rejaga muvofiq dekanat tomonidan tuzilgan reyting nazorat jadvallari asosida o'tkaziladi. **YaN** semestrmng oxirgi 2 haftasi mobaynida o'tkaziladi.
- JN va ON nazoratlarda saralash balidan kam ball to'plagan va uzrli sabablarga ko'ra nazoratlarda qatnasha olmagan talabaga qayta topshirish uchun, navbatdagi shu nazorat turigacha, so'nggi joriy va oraliq nazoratlar uchun esa yakuniy nazoratgacha bo'lgan muddat beriladi.
- Talabanning semestrda JN va ON turlari bo'yicha to'plagan ballari ushbu nazorat turlari umumiy balining 55 foizidan kam bo'lsa yoki semestr yakuniy joriy, oraliq va yakuniy nazorat turlari bo'yicha to'plagan ballari yig'indisi 55 balidan kam bo'lsa, u akademik qarzdor deb hisoblanadi.
- Talaba nazorat natijalaridan norozi bo'lsa, fan bo'yicha nazorat turi natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab bir kun mobaynida fakultet dekaniga ariza bilan murojaat etishi mumkin. Bunday holda fakultet dekanining taqdimnomasiga ko'ra rektor buyrug'i bilan 3 (uch) a'zodan kam bo'lmagan tarkibda apellyatsiya komissiyasi tashkil etiladi.
- Apellyatsiya komissiyasi talabalarning arizalarini ko'rib chiqib, shu kunning o'zida xulosasini bildiradi.
- Baholashning o'rnatilgan talablar asosida belgilangan muddatlarda o'tkazilishi hamda rasmiylashtirilishi fakultet dekani, kafedra muduri, o'quv-uslubiy boshqarma hamda ichki nazorat va monitoring bo'limi tomonidan nazorat qilinadi.

Talabalar ON dan to'playdigan ballarining namunaviy mezonlari

№	Ko'rsatkichlar	ON ballari		
		max	1-ON	2-ON
1	Darslarga qatnashganlik darajasi. Ma'ruza darslaridagi faolligi, konspekt daftarlarining yuritilishi va to'liqligi	15	0-7	0-8
2	Talabalarning mustaqil ta'lim topshiriqlarini o'z vaqtida va sifatli bajarishi va o'zlashtirish.	10	0-5	0-5

3	Og'zaki savol-javoblar va boshqa nazorat turlari natijalari bo'yicha	10	0-5	0-5
Jami ON ballari		35	0-17	18

Talabalar JN dan to'playdigan ballarining namunaviy mezonlari

№	Ko'rsatkichlar	JN ballari		
		max	1-JN	2-JN
1	Darslarga qatnashganlik va o'zlashtirishi darajasi. Amaliy mashg'ulotlardagi faolligi, amaliy mashg'ulot daftarlarining yuritilishi va holati	15	0-7	0-8
2	Mustaqil ta'lim topshiriqlarining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi. Mavzular bo'yicha uy vazifalarini bajarilish va o'zlashtirishi darajasi.	10	0-5	0-5
3	Yozma nazorat ishi yoki test savollariga berilgan javoblar	10	0-5	0-5
Jami JN ballari		35	0-17	0-18

Yakuniy nazoratda "Yozma ish"larni baholash mezonlari

Yakuniy nazorat "Yozma ish" shaklida belgilangan bo'lsa, u holda yakuniy nazorat 30 ballik "Yozma ish" variantlari asosida o'tkaziladi.

Yakuniy nazorat "Yozma ish" shaklida amalga oshirilganda, sinov ko'p variantli usulda o'tkaziladi. Har bir variant 2 ta nazariy savol va 2 ta amaliy topshiriqdan iborat. Nazariy savollar fan bo'yicha tayanch so'z va iboralar asosida tuzilgan bo'lib, fanning barcha mavzularini o'z ichiga qamrab olgan. Har bir yozilgan javoblar bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichi 0-6 ball oralig'ida baholanadi. Talaba maksimal 30 ball to'plashi mumkin. Yozma sinov bo'yicha umumiy o'zlashtirish ko'rsatkichini aniqlash uchun variantda berilgan savollarning har biri uchun yozilgan javoblarga qo'yilgan o'zlashtirish ballari qo'shiladi va yig'indi talabaning yakuniy nazorat bo'yicha o'zlashtirish bali hisoblanadi.

Foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati

Asosiy adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasining "Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida" gi Qonun., Toshkent; 2015y.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Jismoniy tarbiya va sport sohasida boshqaruv tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5368 sonli Farmoni. 2018 yil 5 mart.
2. Maxmudov E.A., Ablaeva E.S., Timasheva A.R., Ekonomika i menedjment v sporte. Metodicheskoe posobie, UzGIFK 2008 g.
3. Shomurodov X.S. <<O'zbekistonda jismoniy tarbiya va sport faoliyatida tadbirkorlik. Tafakkur qanoti, 2014 g.
4. Yunusov T.T. Organizatsiya upravleniya fizkulturnim dvijeniem v Respublike Uzbekistan. UzGIFK, 1995g.
5. Yarashev K.D. <<Jismoniy tarbiya va sportni boshqarish>>, Darslik. Toshkent: "Ibn Sino" nashriyoti; 2002 y.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Ikramov M.A. Xodjaeva M.YA. Menedjment: slovarb-spravochnik. T.2008 g.
2. Rahimova D.N. va boshq. Zamonaviy menedjment: nazariya va amaliyot. T. 2009 y.
3. SHarifxujaev M., Abdullaev YO. Menedjment. T., 2001.
4. Kotler F. Osnovi marketinga. Per. s angl. - M.: Progress, 1991 g.
5. Malin B., Xardi S, Satton U. Sportivniy marketing, 1993 g.
6. Joldak V.I., Seyranov S.G. Menedjment. M.1999 g.
7. Ekonomika fizicheskoy kulbturi i sporta. Pod red. Ageevtsa V.U., R.M. Orlova. SPb, 2000 g.

Internet saytlari

1. www.press-service.uz
2. <http://www.gov.uz>
3. <http://www.stat.uz>
4. <http://www.mcs.uz>
5. www.uza.uz
6. <http://www.lex.uz>

